

ÜNİVERSİTENİN KASITLI OLARAK GÖÇERTİLMEDİĞİNE İNANMAK İSTİYORUZ!

Prof. Dr. Tolga Yarman

1986

Türkiye’yi 12 Eylül 1980 sonrası, çok iyi niyetle, kendi öngördükleri düzlüğe çıkartmak isteyen günün yetkilileri; çoğu, sonradan önemli tartışmalara sahne olan, bir dizi yasal ve yapısal değişikliği gerçekleştirdiler. Bu arada, güvendikleri değerli bir öğretim mensubumuzu “*delege*” ederek, üniversite yasasını da değiştirdiler. Yeni üniversite yasası, Anayasa’ya raptedildi.. Öylelikle Anayasa’ya ilişilmedikçe, dokunulmaz oldu.

Üniversite yeni yasayla beraber, çok ama çok değişti. Yer yer tanınmaz oldu. Bir defa yüzlerce ve yüzlerce hoca sıkıntılarla, mutsuzluklarla bu güzide kurumumuzdan ayrıldı. Kimileri yurtdışına gitti. Basında yer alan çeşitli dökümlerden öğrendiğimize göre, dörtbini aşkın yükseköğretim mensubu, görevi bıraktı. Tüm hocalarımızın beşte ikisi eder bu... Yarıdan biraz azı...

Bütün eleştiriler, olumsuzluklar bir yana... Salt şu gösterge, her halde durumun ne kadar vahim olduğunun ifadesi sayılmalı... Yükseköğretimde çok yazık ki; “*akut*” safhada bir “*eğitim ehliyetsizliği*”, vücut bulmuş durumdadır. Buna karşın, üniversitelerimizde sağlıksızlık ve aşırı kan kaybına sebep olan yapı ve kişiler, halen himaye görmekte... O kadar ki, üniversitenin çeşitli kademelerine zerkolunmuş, bir çok hizmetli – deyim bağışlansın - hangi “*hali*” karıştırırlarsa karıştırırsınlar, hala daha “*vazgeçilmez mutemet*” edasıyla, “*keyfim-nasıl-isterse-ciliğin*” en güçlü ve adap bilmez, hak-hukuk-liyakat-denetim tanımaz bayrağını, fütürsuzca açmaktadırlar...

Birçok yerde “*feodalleşmiş üniversite efendileri*”, kendilerinin teftişe gelen üst kurul etkin unsurlarını, yedirip-içirmekte; allayıp-pullamakta; denetimi yarasız-beresiz geçiştirmeyi başarmakta; denetçilerin uğurlanmasıyla birlikte ise, “*eski taslarla malum hamam kurnalarının*” başına dönüvermektedirler.

Pek çok işinin ehli, saygıdeğer üniversite yöneticisini tenzih etsek de... Üniversitelerimizde, yer yer olsun, adi suç duyuruları gerektirecek, bir “*örgütlü cürüm*” alarmına kulak tıkamak mümkün değildir.

Hiç istenmese bile; vasat-altındalık, çapsızlık, siliklik, yozluk, uydurukluk, üniversitelerimizin birçok kesiminde pek yazık ki, “*iktidar*” kılınmış olmaktadır. Şimdi sahip oldukları ikbali, başka türlü düşlemesi mümkün dahi olmayanlar, ele geçmiş imkânlar sayesinde; uzmanlıkla bilgeliği, göz bebeğimiz olmak durumundaki kuruluşlarımızdan en akıl almaz kumpas ve tezvirlere kovalayıp, dışarlamayı başarmaktadırlar.

Birçok muhterem, bilgin üniversite görevlisini tenzih etmekle beraber... Hal-i hazır kimi yükseköğretim “*iktidar memurunun*” ele geçmiş şehvetten uzak düşmemek üzere, aleyhte ya da alternatif saydıkları tüm değerleri, başlarından defetmeye dönük, her türlü şer’i işlemekten geri durmayabilecek bir patalojiye, mateessüf duçar olduğuna – bu zevatı kara bir yazğıdan kurtarabilmek için olsun - eğilmeliyizdir.

Üniversitelerde dejenerasyonun; resmi kuvvetlerin paravanası arkasında edindiği süngüyle, bilim yuvalarından; çağdaşlık ve akademik ciddiyeti, dışarı sürmeye kalktığını, tarih belki ilk kez kaydetmektedir.

Yığınla örneğin hatırına, bir-iki örnek zikretmeden geçmeyeceğiz:

- ◆ Bir büyük kentteki üniversitemizin teknik eğitim fakültesinin başındaki, bu alanla alakasız dekan, fakülteye anlaşıldığı kadarıyla hiç mi hiç uğramamaktadır. Evrak, imza için dekanın özel bürosuna, makam arabasıyla taşınmaktadır. Fakültedeki profesörler, uygulamada; dekan yardımcısı olan yardımcı doçentin maiyet ve emrindedirler!
- ◆ Bir Anadolu üniversitesinin, mühendislik-mimarlık fakültesinin, iktisadi-ticari-ilmiler kökenli “*süper dekanı*” kendisini; gerçekte acınmak gereken bir marazla, matematik profesörü ilan etmekte... Fakültesinin, endüstri mühendislik bölümünün, endüstri mühendisliği anabilim dalı başkanı, atamakta... Dönem dönem, fakültenin makina mühendisliği, mimarlık, kimya mühendisliği bölümlerine başkan seçmeyerek, buralardaki başkanlık görevini uhdesine ayrıca yazmakta... Hemen neredeyse tüm mühendislik matematiği derslerini monopolize etmekte... Yetkilerini alenen ihlal ve istismarla, yolsuz bir yığın menfaat temin etmekte... Basından öğrendiğimize göre, yabancı dildeki bir matematik kitabını, asistanlarına yalan-yanlış tercüme ettirip, bunu kapağına adını yazmakta... Hatta hatta, kendini Yükseköğretim Kurulu’na, aslında özenip de, maalesef olamadığı bir statüde tanıtıp... Matematik doçentlik jürilerine torbadan, ikide bir, jüri üyesi olarak çıkmakta... Hepsinden fecisi; “*art vazifesi*”, fakültesinden, yürürlükteki yönetime çıkabilecek alternatifleri marke etmek olduğu için olacak, yazılı-sözlü sayısız uyarıya karşın, üniversite üst yönetimince, dilim dilim feda edilmekte... Ancak, tabiatıyla bir türlü, görevden alınmamaktadır.
- ◆ Yolsuzlukları ayyuka çıkan bu “*fedai dekan*” hakkında rektörün görüşü, basından hayretler içerisinde öğrendiğimize göre, “*arkadaşları tarafından kiskanılmaktan*” ibarettir. Mâaile, onca yolsuzlukla idare-i maslahat ve saltanata devam ise, gerçekten “*kiskanılmayacak*” gibi değildir!..
- ◆ Bir Anadolu üniversitesinin “*işbilir*” rektörü, özel inşaatında ardı arkası kesilmez sürelerle, üniversite çalışanlarını çalıştırmaktadır. Olay, çok kimsenin gözü önünde cereyan etmekte... İnfial yaratmaktadır.

Bunlar tanık olduğumuz nice olumsuzluktan, yalnızca birkaçıdır.

Bizim bildiğimiz dünyanın hiç bir yerinde, böylesi “*akademik zibidilik*”, görülmüş şey değildir.

Çocuklarımızın ve toplumumuzun geleceğinin güvencesi olması gereken üniversitelerimizde, sahtekarlığın ve şarlatanlığın en saygın mevkileri ele geçirmiş olarak, çağdaşlık, bilgelik ve uzmanlığın üstüne, gemi onca azıyı alıp yürümesine, daha hâlâ nasıl seyirci kalındığını, anlamak mümkün değildir.

Bir yanda, üniversitelerdeki uygunsuzluğa karşı çıkan erdem; düzeysizlik, yüzüzlük ve irtikapla kolkola, “*sen, anarşi geri gelsin mi istiyorsun*” diye, yok edilmeye çalışılırken.. Öbür yanda,

doyumsuz zıdır marifetlere devam edilmekte... En hazır tayinler yapılmazken, en olmadık tayinler şıp diye yapılarak, “*ekipler*” güçlendirilmeye uğraşmaktadır.

Bu arada “*sindirilememiş*” bir çok araştırma görevlisinin, görevlerine nâhak yere son verilebilmektedir.

Hükümetin Yükseköğretim Kurumu’na karışmasına; “*eyvah üniversiteye siyaset giriyor*”, diye karşı çıkanlar, gerçekte “*siyaseti*”, mateessüf oportünizmanın doruğunda, üniversitelerde sanat edinmektedirler.

Ucuzdan kazanılmış “*gayr-i meşru keyifler*” andığımız örneklerdeki biçimde, en illetli yollardan korunacak diye, çakı gibi ulusal değerlerin, sapır sapır heba edilmek istenmesinin bedelinin çok ağır olacağını, akıldan hiç çıkarılmaması gerekir. Böylesi trajedyâ failleri, kim olurlarsa olsunlar, hesap vermekten kurtulamayacaklardır.

Üniversite yasası mutlaka, kısa zamanda düzeltilmelidir. Yerleşik yolsuzluklara karşı en etkili önlem, üniversitenin kendi kendini denetler erginliğe kavuşturulmasıdır. Üst kurul üyeleriyle başkanını da nihayet, üniversite kendi seçmeli, Cumhurbaşkanı’nın onayına sunmalıdır.

Üniversite bünyesinde, gerekli düzenlemenin daha fazla gecikmeden gerçekleştirileceğini ummak ve seçkin bir kurumumuzun, en üst iyi niyete karşın, kasıtlı olarak göçertilmediğine inanmak istiyoruz.